

SAKINIO DALYS IR JŲ RAIŠKA

1. Paaiškinti, kokios sakinio dalys yra skaitmenimis pažymėti ir pabraukti žodžiai. Lentelėje ATSAKYMAI įrašyti teisingą atsakymą žyminčių raidę. Skaičiumi 0 pažymėtas pavyzdys.

Akyse šmėsteli⁰ plynas¹ speigo nugaląsto dangaus lopelis, žvaigždės, tačiau ten, pietų pusėje, šviečia mėnulis ir mažiausia sniego² raukšlėlė yra regima³ iš tolo. Ežeras, Strakšių giraitė, kalnai... Ten, kur mirksi rausva ugnelė, kitados⁴ jie vakarodavo... Vieno⁵ ji nesitikėjo, kad Kristupas, tas šaunus bernas⁶, išklydęs iš čia⁷, kai jai tebuvo septyniolika, šitaip⁸ sugrįš į gimtinę... Tokioje mėnesienoje viskas⁹ pamėkliška¹⁰; ir seklyčia, ir pati, ir vaikai...

A. Veiksnyss B. Tarinys C. Papildinys D. Pažyminys arba priedėlis E. Aplinkybė

ATSAKYMAI

Sakinio dalies nr.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atsakymo raidė	B										

2. Nurodyk sakinio dalis, viršuje parašyk, kokia kalbos dalimi jie išreikšti (rašyk mažosiomis raidėmis)

Ranka ranką prausia, koja koją remia. Žuvusiesiems

pastatė didingą paminklą . Po sunkios akių operacijos pagaliau jis pradėjo matyti

. Atvykęs į Palangą , aš visada pirmiausia einu prie jūros. Šuo, godžiai lakdamas

vandenį , nenuleido akių nuo šeimininko. Šimtai brangakmenių

puošė karaliaus mantiją. Vikingai vietoj tualetinio popieriaus naudojo avių

vilną, o eskimai – tundros samanas.

3. Išrašyk tarinius. Jei sakinyje keli tariniai, rašyk juos iš eilės (rašyk mažosiomis raidėmis).

Pirmoji rašalo receptūra buvo sukurta Kinijoje: pušinių malkų suodžiai buvo maišomi su žibalu , želatina,

išgauta iš asilo odos, ir keliais lašais muskuso, kuris užgoždavo nemalonų kvapą .

Įdomu, kad rašalas buvo išrastas kone kartu su popieriumi. Apie V a. imta naudoti naujovišką rašalą, pagamintą iš geležies druskų, ažuolų lapų, riešutėlių ir sakų.

Toks rašalas įsigerdavo į pergamentą ar papirusą tarsi įdeginta žymė.

Pradinė spalva būdavo melsva, laikui bėgant, užrašas pajuoduodavo, o per šimtmečius iš lėto paruduodavo.

Kai Johansenas Gutenbergas išrado spausdinimo presą (pirmąją knygą jis išspausdino 1455 m.), reikėjo ir kitokio, tinkamo spaudai, rašalo, jį jis gamino iš suodžių, terpentino ir juodųjų riešutmedžių aliejaus.

Na, o slaptoms žinutėms užrašyti naudotos įvairiausios medžiagos: pienas, citrinų, apelsinų ar obuolių sultys, netgi šlapimas.

Nematomo rašalo tekstus tereikėdavo pakaitinti virš žvakės liepsnos.